

ISBN brugervejledning

det internationale standardbognummersystem
3. udgave, 2. oplag 2019

Forkortet og bearbejdet oversættelse af:

ISBN users' manual : international edition (7. edition).
London : International ISBN Agency, 2017

af Dansk ISBN-Kontor

DBC 2018

ISBN 978-87-552-2638-8

Indhold

Forord

1. Fordelene ved ISBN

2. Funktion og omfang af ISBN

3. Strukturen i ISBN

- 3.1 GS1 element
- 3.2 Landenummer
- 3.3 Forlagsnummer
- 3.4 Titelnnummer
- 3.5 Kontrolciffer

4. Anvendelse af ISBN

- 4.1 Generelt
- 4.2 Ændringer i udgivelser
- 4.3 Faksimile genoptryk
- 4.4 Løsbladsudgivelser
- 4.5 Flerbindsudgivelser
- 4.6 Sammensatte materialer

5. Tildeling af ISBN

- 5.1 Bagkatalog
- 5.2 Udgivelser i samarbejde
- 5.3 Publikationer solgt eller distribueret af agenter
- 5.4 Opkøb af et andet forlag
- 5.5 Opkøb af fuldt lager og udgivelsesrettigheder
- 5.6 Forlag med mere end et trykkested
- 5.7 ISBN kan ikke videresælges
- 5.8 ISBN kan aldrig genbruges

6. ISBN for digitale udgivelser og software til uddannelse/instruktion

- 6.1 ISBN for digitale publikationer
- 6.2 ISBN for softwareprodukter
- 6.3 Principperne for tildeling af ISBN til digitale publikationer

7. ISBN for print-on-demand publikationer

8. Selvudgivere

9. Placering og præsentation af ISBN på publikationen

- 9.1 Generelt
- 9.2 ISBN som stregkode
- 9.3 Femcifret tillægskode

Definitioner

Forord

I Danmark administreres ISBN-systemet af Dansk ISBN-Kontor på DBC. Kontoret, der har fungeret siden 1970, har til opgave at sørge for at der tildeles, registreres og publiceres korrekte standardbognumre.

Denne brugervejledning er en forkortet og til danske forhold bearbejdet udgave af den engelsksprogede brugermanual:

ISBN users' manual : international edition (7. edition) (https://www.isbn-international.org/sites/default/files/ISBN%20International%20Users%20Manual%20-%207th%20edition_absolutely_final.docx)

Den afløser: ISBN-vejledning : regler for tildeling af internationalt standardbognummer. - 2. udgave. - Ballerup : Dansk BiblioteksCenter, 2012.

Det er muligt at læse mere om baggrunden for ISBN på det internationale ISBN-kontors hjemmeside <https://www.isbn-international.org/>.

En * ved et ord betyder, at ordet er med i afsnittet Definitioner (side 21)

1. Fordelene ved ISBN

- ISBN er en unik international identifikator for monografiske publikationer; tildelingen af et nummer erstatter håndteringen af lange bibliografiske beskrivelser.
- Korrekt brug af ISBN gør det muligt at skelne mellem forskellige produktformer, uanset om de er i trykt eller digital form. Det betyder, at brugeren får den ønskede version.
- ISBN gør det muligt at etablere og opdatere bibliografiske databaser og forlagskataloger.
- Bestilling og distribution af bøger udføres hovedsageligt via ISBN: det er en hurtig og effektiv metode.
- ISBN er maskinlæsbar i form af en 13-cifret GS1 (tidligere EAN.UCC) stregkode. Det er hurtigt, og man undgår fejltagelser.
- ISBN er nødvendig for brugen af elektroniske salgssystemer hos boghandlerne.
- Administration af rettigheder foretages hovedsageligt på basis af ISBN.
- Opsamling af salgsdata kan foretages via ISBN. Det giver mulighed for at overvåge hvor succesfulde forskellige materialeformer og udgaver er. Man kan ligeledes foretage sammenligninger mellem forskellige forlag.
- Udlånsrettigheder er i visse lande opbygget omkring ISBN. Det gør forfattere og illustratører i stand til at modtage betaling proportionalt med antallet af gange deres bog er blevet udlånt.

2. Funktion og omfang af ISBN

Anerkendt i mere end 160 lande over hele verden, er det Internationale Standardbognummer en kort og entydig identifikator, der kan gøres maskinlæsbar. ISBN er en unik identifikator for en specifik monografisk publikation og bør derfor være knyttet til den fra et tidligt tidspunkt i produktionen. Som et væsentligt instrument for produktionsprocessen, distributionen, salgsanalysen og bibliografiske datalagringsystemer inden for bogbranchen er ISBN også af stor vigtighed for bibliotekernes informationshåndtering.

Men i de tilfælde hvor der findes et andet specifikt nummereringssystem til et produkt (som fx kontinuerlige ressourcer* og integrerende ressourcer* som skal tildeles et ISSN, eller noder som skal tildeles et ISMN), så skal dette system bruges. Hvor det er relevant, skal disse identifikatorer benyttes sammen med ISBN fx i forbindelse med årbøger.

ISBN tildeles monografiske publikationer og en række lignende produkter der er offentligt tilgængelige, ligegyldigt om de er gratis eller til salg. Individuelle artikler så som kapitler i monografiske udgivelser og enkeltnumre eller artikler i kontinuerlige ressourcer* som er tilgængelige separat, kan også benytte ISBN som identifikator. Med hensyn til publiceringsmedier spiller formen ingen rolle i forhold til tildeling af ISBN så længe hvert enkelt produkt er separat identificeret, dvs. har sit eget ISBN. F.eks. skal en trykt bog i forskellige indbindinger have et ISBN for hver indbinding, og en ebog der findes i flere formater, skal have et ISBN for hvert format, og hvis et eller flere af formaterne kan købes til brug på forskellige måder (f.eks. downloades eller streames), kan disse forskellige varianter få hvert sit ISBN

Eksempler på monografiske udgivelser som det er muligt at tildele ISBN (det skal understreges, at det *ikke* er obligatorisk, at en udgivelse skal have ISBN)

- Trykte bøger og pjecer
- Braille-udgivelser
- Udgivelser som udgiveren ikke regner med at opdatere jævnligt eller fortsætte på ubestemt tid
- Uddannelsesfilm/instruktionsfilm, videoer og transparente, fysisk eller på internettet
- Lydbøger i fysisk form eller på internettet
- Digitale udgivelser af tekst enten i fysisk form eller på internettet
- Digitale kopier af trykte monografiske publikationer
- Uddannelses- eller instruktionssoftware
- Publikationer i blandede medier (hvor hovedindholdet er tekstbaseret)
- Individuelle artikler så som kapitler i monografiske udgivelser samt enkeltnumre eller artikler i kontinuerlige ressourcer
- Kunstbøger og illustrerede bøger med titelside og/eller tekst eller billedtekst

Eksempler på materialer som **ikke skal** have ISBN

- Kontinuerlige ressourcer* (1)
- Abstrakte entiteter (2) som fx tekstlige værker og andre abstrakte værker af intellektuel eller kunstnerisk art
- Reklamer og lignende
- Noder
- Kunsttryk og mapper uden forside og tekst
- Personlige dokumenter (som fx et elektronisk curriculum vitae eller en personlig profil)
- Lykønskingskort
- Musikoptagelser
- Software, film, videoer, dvd'er, transparente, der har ethvert andet formål end uddannelse eller instruktion
- Digitale bulletin boards
- E-mails og anden elektronisk korrespondance
- Spil
- Plancher med mindre de er teksttunge og har et pædagogisk/undervisningsmæssigt sigte
- Løse kort
- Kalendere
- Udfyldningsbøger (skrivehæfter, malebøger, regnskabshæfter, opgavesæt i løbsblade)
- Foreløbige udgaver af bøger (korrekturtryk)

For yderligere information, inklusiv afklaring omkring hvorvidt en specifik publikation kan tildeles ISBN, kontakt venligst Dansk ISBN-Kontor.

- (1) En udgivelse der er udgivet over en tid og som ikke stiler mod en afslutning. Disse publikationer udgives ofte i successive eller integrerende enkeltnumre der generelt har numeriske eller kronologiske betegnelser. Typiske eksempler på dette er serielle udgivelser som fx aviser, tidsskrifter, dagblade, magasiner, såvel som integrerende ressourcer* som fx opdaterende løbsbladsudgivelser og opdaterende websider.
- (2) Fx er romanen "Den gamle mand og havet" i alle dens forskellige udgivelses-former kvalificeret til hver sit ISBN, hvorimod romanen i sig selv, som et abstrakt kunstnerisk værk, ikke skal tildeles et ISBN.

3. Strukturen i ISBN

Siden den 1. januar 2007 har nationale ISBN-agenturer kun skullet tildele 13-cifrede ISBN bestående af de følgende elementer:

- GS1 element
- Landenummer
- Forlagsnummer
- Titelnnummer
- Kontrolciffer

Når ISBN trykkes/angives, skal bogstaverne "ISBN" altid stå foran nummeret.

Bemærk: I lande hvor det latinske alfabet ikke bruges, må en forkortelse i det lokale alfabets bogstaver benyttes *ud over* de latinske bogstaver "ISBN".

Et ISBN er opdelt i fem separate elementer, tre af dem af variabel længde; det første og det sidste element er af fast længde. De enkelte elementer skal være klart adskilt af bindestreger, når ISBN præsenteres i et format der kan læses af mennesker.

ISBN 978-87-552-3333-1

Bemærk: Brugen af bindestreger har ingen leksikal betydning, det er alene af hensyn til læsbarheden.

3.1 GS1 element

Det første element i et ISBN er et trecifret tal der er blevet stillet til rådighed af GS1. De præfikser der allerede er blevet stillet til rådighed af GS1 er 978 og 979, men det er muligt at der vil blive stillet yderligere præfikser til rådighed i fremtiden for at sikre ISBN systemets fortsatte kapacitet.

EKSEMPEL: 978

3.2 Landenummer

Det andet element af ISBN koden identificerer det specifikke land, geografiske region eller sprogområde der er en del af ISBN systemet. Visse medlemmer af ISBN systemet er en del af en fælles sproggruppe (fx landenummer 3 = tysk sproggruppe); andre af regionale grupper (fx landenummer 982 = det sydlige Stillehav), eller specifikt land (fx 87 = Danmark). Længden af dette element kan variere, men kan maksimalt bestå af fem cifre.

Landenumre tildeles af Det Internationale ISBN Agentur.

EKSEMPEL: 978-87

3.3 Forlagsnummer

Det tredje element af et ISBN identificerer en specifik forlægger eller imprint* indenfor et specifikt landenummer. Længden af dette element varierer i direkte relation til den specifikke forlæggers forventede output og kan indeholde op til syv cifre, *i Danmark op til seks cifre*. Forlæggere med det størst forventede antal udgivelser bliver tildelt de korteste forlagsnumre og omvendt.

Potentielle forlag sender en ansøgning til Dansk ISBN-Kontor, som har ansvar for ISBN-systemet i Danmark og får derfor tildelt unikke forlagsnumre. Så snart de har brugt de numre der er knyttet til deres forlagsnummer, kan de få endnu et forlagsnummer og dermed få adgang til yderligere ISBN.

EKSEMPEL: 978-87-552

3.4 Titelnummer

Det fjerde element i et ISBN identificerer en specifik udgave af en specifik forlæggers publikation. Længden af dette element varierer i direkte relation til den specifikke forlæggers forventede antal udgivelser og kan indeholde op til seks cifre, *i Danmark op til 5 cifre*. Forlæggere med det størst forventede antal udgivelser bliver tildelt de længste titelnumre og omvendt. For at sikre at den korrekte længde af et ISBN overholdes bliver ikke-eksisterende cifre repræsenteret af foranstillede nuller.

EKSEMPEL: 978-87-552-3333

3.5 Kontrolciffer

Det femte element i et ISBN er kontrolcifret. Dette beregnes via en modulus 10 algoritme.

Kontrolcifferet i et ISBN er baseret på et system, der kaldes "modulus 10". Det udregnes på basis af de øvrige cifre i nummeret ved at hvert af de første 12 cifre i ISBN ganges skiftevis med 1 og 3. Summen der fremkommer efter udregningen divideres med 10 – resttallet fratrækkes 10 og resultatet er lig med kontrolcifferet. Hvis der ingen resttal er efter at summen er divideret med 10 er kontrolcifferet 0.

Eksempel:

	Præfiks			Landenummer		Forlagsnummer			Bognummer				Kontrolciffer	Sum
ISBN	9	7	8	8	7	5	5	2	3	3	3	3	?	
Vægte	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	-	
Produkt	9	21	8	24	7	15	5	6	3	9	3	9	-	119

$$119 / 10 = 11 \text{ rest } 9$$

$$10 - 9 = 1$$

Checkciffer = 1

ISBN lig med 978-87-552-3333-1

Summen af de vægtede tal fra de første 12 cifre plus checkcifret skal være deleligt med 10 uden rest for at være et fejlfrit ISBN.

4. Anvendelse af ISBN

4.1 Generelt

Et separat ISBN kan tildeles hver enkelt monografisk publikation eller udgave af en monografisk publikation udgivet af en forlægger. Et særskilt ISBN skal tildeles hver enkelt sprog-udgave af en monografisk publikation.

Forskellige udformninger af en publikation kræver særskilte ISBN. Såfremt digitale publikationer er tilgængelige i forskellige formater og med forskellige brugerrettigheder skal hvert enkelt format og version have et særskilt ISBN.

4.2 Ændringer i udgivelser

Et nyt ISBN skal tildeles såfremt der er blevet foretaget betydningsfulde ændringer i en hvilken som helst del af publikationen. Et separat ISBN skal tildeles hvis der er blevet ændret i titel, tekst, produktform, brugerrettigheder.

Det gælder ændringer i:

- Titel
- Sprog
- Udgiver
- Tekst (ikke mindre rettelser)
- Produktform (fx hardback, paperback, lydbog, digital publikation)
- Format (fx pdf, e-pub)
- Brugerrettigheder (fx om det er tilladt at printe)

Ændringer i forsidedesignet, farvevalget eller prisen på en monografisk publikation kræver ikke tildeling af et separat ISBN. Mindre ændringer i en udgave (fx rettelser af stave- eller trykfejl) kræver heller ikke at der tildeles et nyt ISBN.

4.3 Faksimile genoptryk

Et separat ISBN skal tildeles et faksimile genoptryk såfremt dette udsendes af et nyt forlag eller genudgives under et andet imprint*. Et separat ISBN skal også tildeles hvis den samme publikation udsendes under et nyt imprint* af den samme forlægger.

Hvis en bog bliver digitaliseret af en anden institution (fx et bibliotek) end den oprindelige udgiver, skal den digitaliserede version have tildelt et nyt ISBN, forudsat at versionen er offentlig tilgængelig (med mindre det udelukkende er med arkiveringsformål).

4.4 Løsbladsudgivelser

Løsbladsudgivelser, der stiler mod en afslutning, skal have ISBN.

Løsbladsudgivelser der ikke stiler mod en afslutning skal ikke have ISBN. De enkelte opdateringsudsendelser til løsbladsværket skal heller ikke have ISBN.

4.5 Flerbindsudgivelser

Publikationer kan omfatte mere end et bind, og i disse tilfælde skal det samlede værk tildeles et ISBN. Såfremt enkelte bind sælges separat skal hvert enkelt bind også tildeles et separat ISBN. Titelbladets bagside (eller et tilsvarende sted i en ikke-trykt version) skal klart fremvise ISBN for værket som helhed såvel som for det enkelte bind.

Selv om publikationen kun er tilgængelig som et samlet værk, anbefales det dog at man også tildeler hvert enkelt bind et ISBN. Dette letter fx leveringen i det tilfælde at ikke alle bind trykkes eller distribueres samtidig og ved erstatning af skadede enkeltbind.

4.6 Sammensatte materialer

Hvor en samlet pakke med sammensatte materialer består af mere end et værk, der skal have ISBN, skal pakken tildeles et ISBN. Desuden skal hvert værk i pakken, som er berettiget til et ISBN, have et separat ISBN, hvis det sælges separat. Selv om de enkelte værker ikke er separat tilgængelige, kan de tildeles ISBN.

I en pakke, som består af uddannelsessoftware med brugermanualer, kan ét ISBN dække alle værkerne, hvis manualerne er nødvendige eller nyttige for at kunne bruge det. Hvis disse manualer er gjort separat tilgængelige, kan de tildeles separat ISBN.

Hvis hovedmaterialet i en pakke af sammensatte materialer hverken er en bog eller uddannelsessoftware, skal pakken ikke tildeles et samlet ISBN, selv om der indgår supplerende bogligt materiale som f.eks. et instruktionshæfte.

5. Tildeling af ISBN

5.1 Bagkatalog

En udgiver skal nummerere alle værker i et bagkatalog og gengive deres ISBN i ethvert katalog forlaget trykker, ligegyldigt om det er i trykt eller elektronisk form. ISBN skal også fremgå af første genoptryk eller genudgivelse af en publikation fra bagkataloget.

5.2 Udgivelser i samarbejde

En publikation udsendt som et samarbejde mellem to eller flere forlag tildeles sædvanligvis et ISBN af det forlag der er ansvarlig for distributionen. Det er dog tilladt, at de andre deltagere også tildeler publikationen deres egne ISBN og gengiver disse. I disse tilfælde må dog kun et ISBN optræde som stregkode på publikationen i forbindelse med copyright oplysninger.

5.3 Publikationer solgt eller distribueret af agenter

- a. Som det fremgår af ISBN standarden, får en specifik udgave udgivet af en specifik forlægger kun et ISBN. Dette ISBN skal bibeholdes ligegyldigt hvor, eller af hvem, publikationen distribueres og sælges.
- b. Publikationer der importeres af en distributør eller agent med eneret, og hvortil der er blevet tilføjet et nyt titelblad med den nye distributørs navn i stedet for den oprindelige udgivers titelblad, skal tildeles et nyt ISBN af distributøren eller agenten. Den oprindelige forlæggers ISBN skal også oplyses.

5.4 Opkøb af et andet forlag

Et forlag der opkøber et andet forlag, kan fortsætte med at bruge de oprindeligt tildelte ISBN.

5.5 Opkøb af fuldt lager og udgivelsesrettigheder

Et forlag der opkøber det fulde lager og rettighederne til en given publikation kan fortsætte med at bruge det oprindeligt tildelte ISBN indtil det nye forlag genoptrykker eller genudgiver publikationen under forlagets eget forlagsnummer.

5.6 Forlag med mere end et trykkested

- a. Et forlag der opererer med flere trykkesteder, der er nævnt samlet, skal kun tildele publikationen ét ISBN.

- b. Et forlag der opererer med flere separate underafdelinger forskellige steder kan få tildelt et forlagsnummer for hver afdeling. Dog må en given publikation kun tildeles ISBN af den afdeling der er ansvarlig for udgivelsen.

5.7 ISBN kan ikke videresælges

Et forlag kan tildele ISBN til de publikationer, som det har rettighederne til. Når ISBN-kontoret har tildelt ISBN til et forlag, kan det ikke videresælge eller overdrage hele eller dele af listen til andre udgivere.

5.8 ISBN kan aldrig genbruges

Så snart et ISBN er blevet tildelt til en monografisk publikation, kan dette ISBN aldrig bruges til at identificere en anden monografisk publikation, selv hvis det oprindelige ISBN er blevet fejlagtigt tildelt. Et forlag, der opdager at de fejlagtigt har tildelt et ISBN, skal slette dette ISBN fra deres liste over tilgængelige numre. Forlaget skal desuden rapportere det fejlagtige ISBN til Dansk ISBN-Kontor.

6. ISBN for digitale udgivelser og software til uddannelse/instruktion

6.1 ISBN for digitale publikationer

Hvis en publikation er tilgængelig i digital form (fx som e-bog, cd-rom eller tilgængelig via internettet), skal den have ISBN, såfremt den indeholder tekst, er offentligt tilgængelig, og der ikke er nogen intention om at publikationen skal være en kontinuerlig ressource. Disse publikationer kan også inkludere billeder og lyd.

Følgende former for digitale publikationer skal *ikke* tildeles et ISBN:

- Publikationer der ofte opdateres og hvor brugeren kan få adgang til disse opdateringer mere eller mindre med det samme (fx online databaser)
- Websider
- Reklamemateriale og PR
- Bulletin boards
- E-mails og anden elektronisk korrespondance
- Søgmaskiner
- Spil
- Personlige dokumenter (så som et elektronisk curriculum vitae eller en personlig profil)
- Kalendere/dagbøger

6.2 ISBN for softwareprodukter

Et ISBN kan tildeles et softwareprodukt som har til formål at oplyse eller uddanne, som fx et computerbaseret træningsmodul, såfremt det ikke kan tilpasses eller kræver yderligere data for at kunne fungere.

Alle andre typer software (fx computerspil) skal ikke tildeles et ISBN.

6.3 Principperne for tildeling af ISBN til digitale publikationer

Publikationer skal have separate ISBN, hvis nogen i forbindelse med salg/formidling har behov for at kunne identificere dem separat.

ISBN skal benyttes til at identificere monografier og beslægtede produkter, som er offentligt tilgængelige.

Hvis en e-bog er tilgængelig i forskellige filformater som fx EPUB, pdf osv., skal hvert format, der er publiceret og separat tilgængeligt, have et ISBN. Hvis publikationen bliver publiceret i en ny version af filformatet (f.eks. EPUB2 til EPUB3), så er separate ISBN nødvendige, hvis begge versioner er tilgængelige samtidig, eller hvis detailhandler og kunde har brug for at skelne.

Hvor en e-bog er tilgængelig i versioner, evt, i samme format, med forskellige, prædefinerede brugerrettigheder, er hver af versionerne unikke produkter, uanset om de

bliver tilbudt af en udgiver eller sælger senere i kæden, og de forskellige versioner bør tildeles separate ISBN.

Hvis brugerrettighederne til en konkret version skabes i salgsøjeblikket og evt. kan kombineres i varierende omfang fra det ene solgte eksemplar til det andet, er der tale om individuelle kundeversioner, og de skal ikke have forskellige ISBN

Når en digital publikation opdateres, revideres eller ændres væsentligt, skal publikationen betegnes som ny udgave og dermed tildeles et nyt ISBN.

En relancering af et eksisterende produkt eller publikation (på trods af en evt. ny indpakning), kræver ikke at der tildeles et nyt ISBN hvis der ikke er nogen nævneværdig forskel imellem det nye og det gamle produkt. Det eksisterende ISBN skal fortsat bruges.

7. ISBN for print-on-demand publikationer

I forhold til ISBN-tildeling er print-on-demand blot en form for printteknologi, og publikationer produceret on-demand følger de almindelige regler for tildeling af ISBN til trykte bøger.

Et ISBN tildeles normalt til en print-on-demand publikation, når den er gjort tilgængelig, snarere end når den aktuelt bliver printet.

Hvis on-demand versionen af publikationen er i en anden form end den oprindelige publikation (fx når en hardback forvandler sig til en paperback i skiftet til on-demand) skal der tildeles et nyt ISBN, ligesom ved enhver anden ændring af produktets form. Mindre ændringer i størrelsen for at tilpasse publikationen til de tekniske begrænsninger af on-demand trykkerier kræver ikke et nyt ISBN.

En on-demand version af en publikation der modificeres på baggrund af kundens ønsker, ikke forlæggerens, og som kun er tilgængelig i meget begrænset omfang, skal ikke tildeles et nyt ISBN.

8. Selvudgivere

Selvudgivelse er udgivelse af en bog (digitalt eller trykt) af en forfatter uden involvering af en etableret udgiver.

Ved selvudgivelse bliver forfatteren betragtet som registrant/udgiver og tildes et registrant/udgiver-præfiks og et passende antal ISBN.

Tredjepart-selvudgiver-serviceleverandører tildes normalt ikke et registrant/udgiver-element med mindre disse også er udgivere.

Selvudgivere skal være opmærksomme på, at hvis en tredjepart-serviceleverandør tilbyder at tildele et af deres ISBN, så vil denne serviceleverandør blive registreret som udgiveren i ISBN relaterede databaser.

Hvis en publikation er begrænset til en enkelt platform og ikke tilgængelig i forsyningskæden, så er ISBN ikke nødvendig. Hvis publikationen er tilgængelig i forsyningskæden (f.eks. gennem boghandlere) så skal den have tildelt ISBN.

NB: ISBN skal tildes af ISBN-kontoret i det land, hvor udgiveren har adresse, uanset platform eller selvudgiverservice.

9. Placering og præsentation af ISBN på publikationen

9.1 Generelt

ISBN skal optræde på selve produktet.

Hvad angår trykte publikationer skal ISBN optræde på:

- Bagsiden af titelbladet
- Nederst på titelbladet hvis der ikke er plads på bagsiden
- Den nederste del af omslagets bagside
- Nederst på smudsomslagets bagside eller enhver anden type af beskyttende æske eller indpakning

Hvad angår digitale publikationer (fx cd-rom, online publikationer) skal ISBN vises på:

- Titelskærbilledet, for det meste det skærbillede man ser når man åbner for indholdet, og/eller på det skærbillede der viser copyrightinformationen.

Hvad angår instruktions- eller undervisningsfilm, videoer og transparenter skal ISBN vises under:

- Forteksterne

Hvis publikationen er udgivet som et fysisk objekt (fx en cd, kassette eller diskette), skal ISBN vises på alle etiketter der indgår i publikationen. Hvis det ikke er muligt at vise ISBN på objektet eller dets etiketter, skal ISBN vises nederst på bagsiden af en permanent emballage (fx boksen, hylstret, rammen).

En digital publikations forskellige formater skal alle have tildelt deres eget ISBN, hvis de er separat tilgængelige. Hvis publikationen findes i to forskellige formater, der altid sælges samlet, kræves kun et enkelt ISBN.

Såfremt formaterne er tilgængelige separat skal ISBN for alle versionerne vises efter hinanden, og formatet skal stå i parentes efter det tilsvarende ISBN.

Eksempler: ISBN 978-87-552-3333-1 (hardback)
ISBN 978-87-552-3334-8 (paperback)
ISBN 978-87-552-3336-2 (PDF)
ISBN 978-87-552-3337-9 (HTML)
ISBN 978-87-552-3338-6 (EPUB)

ISBN skal også vises på alt medfølgende materiale udsendt i forbindelse med publikationen.

ISBN bør altid trykkes med så store typer at den er klart læselig (dvs. 9 pkt eller større).

9.2 ISBN som strejkode

Den hastige og verdensomspændende udbredelse af strejkode-scanning har bragt fokus på aftalen mellem GS1 (tidligere EAN International (EAN) og Uniform Code Council (UCC) og Det Internationale ISBN og ISMN Agentur som gør det muligt at kode et ISBN i en EAN-13 strejkode. Dette gør ISBN til en international identifikator på linje med det verdensomspændende strejkodesystem.

At repræsentere et ISBN i EAN-13 strejkode skal gøres i overensstemmelse med ISO/IEC 15420 (strejkode symboliseringsspecifikation EAN/UPC), som foreskriver at brugen af EAN-13 symboler følger retningslinjer specificeret af GS1 og UCC. En EAN strejkode består af 13 cifre.

Et eksempel på et ISBN kodet i EAN-13 strejkode vises nedenfor:

ISBN 978-87-552-2625-8

Når ISBN bruges i en strejkode, skal det vises i en form der er læselig for mennesker, lige over EAN-13 strejkoden, lige efter bogstaverne ISBN.

Eksempel på visningen af et ISBN kodet i EAN-13 strejkode:

Yderligere information om introduktionen og brugen af EAN-13 strejkoden kan hentes hos

GS1 Denmark
Vesterbrogade 149
1620 København V
Tlf 39 27 85 27
Telefax 39 27 85 10
URL <http://www.gs1.dk>

Den anbefalede placering af en EAN-13 strejkode på en publikation er i den nederste højre fjerdedel af bagsiden, tæt på ryggen.

Dansk ISBN-kontor tildeler ikke Strejkoderne, men formidler kun nummeret til den. Man kan få hjælp til at genere strejkoden her <http://www.gs1tradebarcode.dk/EAN-13.aspx> .

9.3 Femcifret tillægskode

I USA og Canada føjes der i bogbranchen en femcifret tillægskode til EAN-13 stregkoden for at vise prisen. For yderligere information om stregkoder i USA og Canada henvises der til Book Industry Study Groups webside: www.bisg.org.

Den femcifrede tillægskode bør ikke benyttes til prisinformation i andre lande, selvom den dog gerne må benyttes med "9" som præfiks til brug for forlæggerens egen interne registrering (fx til at håndtere returvarer). Disse tillægskoder starter altid med "9" indenfor intervallet "90000 – 99999".

Definitioner

Imprint:

Forlagsnavn/varemærke

Integrerende ressourcer (engelsk: integrating resources):

Publikation som ændres ved opdateringer som integreres i helheden. Kan enten stile eller ikke stile mod en afslutning. Kan være i en hvilken som helst produktform*. Kan f.eks. være løsbladsudgivelser og opdaterende websider

Kontinuerlige ressourcer (engelsk: continuing resources):

Udgivelser der er udgivet over tid og som ikke stiler mod en afslutning. Disse publikationer udgives ofte i successive eller integrerende enkeltnumre der generelt har numeriske eller kronologiske betegnelser. Typiske eksempler på dette er serielle udgivelser som f.eks. aviser, tidsskrifter, dagblade, magasiner, såvel som integrerende ressourcer som f.eks. opdaterende løsbladsudgivelser og opdaterende websider

Produktform:

En udgivelsesstørrelse, indbinding, medium og/eller filformat